PT. Biblioteka Jagiellońska

Nr. 10 (Należytość pocztowa opłacona ryczałtem) Lwów, sobota 14 stycznia 1939 Rok 129

GAZETA LWOWSKA

WYCHODZI KAŻDEGO POWSZEDNIEGO DNIA POPOŁUDNIU

Ceny prenumeraty:
We Lwowie bez doręczenia do domu . . mies. zł. 2·—, kwart. 6·—
z dostawą do domu . mies. zł. 2·40, kwart. 7·—
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . mies. zł. 2·40, kwart. 7·—
Zagranicą . . . . . mies. zł. 5·—, kwart. 15·—

Numer telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI 221-17.
Konto PKO Lwów № 504.044.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p.

Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

CENA NUMERU 10 gr.

Ceny ogłoszeń:
Za 1 wiersz milimetr. (6½ cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadesłanem i w nekrologach gr. 50, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, paski w tekście gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1·—. Tabelaryczne o 50 prc. drożej. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsc 25 prc. Zagraniczne o 50 prc. drożej

Dalsze obrady Komisji budżetowej Sejmu.

Warszawa, 13. 1. (PAT) Sejmowa Komisja budżetowa przystąpiła wczoraj do obrad nad budżetem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w obecności p. premiera gen. Sławoja-Składkowskiego, podsekretarzy stanu Min. Spraw Wewn. i wyższych urzędników państwowych.

Działalność omawianego resortu scharakteryzował w bardzo obszernym i wyczerpującym referacie sprawozdawca wicemarszałek Długosz.

Preliminarz budżetowy Min. Spraw Wewn. wykazuje w dochodach zł. 15,639.000, w wydatkach zł. 211.480.000. W porównaniu z poprzednim budżetem budżet ten jest wyższy o 1,499.990 zł.

Po omówieniu dziedziny ustawodawczej sprawozdawca przeszedł do zagadnień faktycznych.

Z zagadnień tych przede wszystkim nasuwają się refleksje na tle ostatnich wyborów parlamentarnych. Uderza wysoka frekwencja głosujących, największa, jaką widzieliśmy dotychczas w wyborach parlamentarnych Polski odrodzonej.

W r. 1938 pozytywnie do wyborów ustosunkował się OZN.

wszystkie inne ugrupowania polityczne przeprowadzały agitacje antywyborczą. Wybory te były klęską systemu negacji i opozycji dla opozycji.

Opozycja usiłuje odegrać się w wyborach samorządowych. Pokazuje się, że opozycja niczego się nie nauczyła i dalej chce widzieć w samorządzie teren rozgrywek politycznych i nienawiści grupowej, a nie teren rzetelnej pracy.

Jeżeli chodzi o wybory samorządowe w gminach wiejskich,

do 80 procent gromad wystawiło jedną listę

i tam głosowania nie było. W pozostałych gromadach głównym powodem różnic były nie względy polityczne, lecz raczej osobiste animozje i inne uboczne cele.

Natomiast na terenie miast odżyły stare przywary. Rozpoczęła się rozgrywka polityczna.

Tylko OZN stanął na innej płaszczyźnie, wzywając wszystkich do pracy samorządowej.

Społeczeństwo przyjęło przychylnie rozpisanie wyborów samorządowych i ocenia dodatnio stosunek Rządu do wszelkich poczynań.

Z uznaniem należy podkreślić życzliwy stosunek władz do zagadnień wsi.

Zagadnienie bezpieczeństwa publicznego stanowiło przedmiot szczególnych starań.

W ostatnim roku

nastąpił rozkład roboty komunistycznej w Polsce.

Jednocześnie z rozwiązaniem komunistycznej partii polskiej rozpoczęła się akcja wyeliminowania z wewnętrznego życia Polski obcych wpływów destrukcyjnych. Przejawiło się to

w wydaniu dekretu o rozwiązaniu zrzeszeń wolnomularskich.

Na odcinku pracy nastąpiło wydatne polepszenie, które okazuje się głównie w zwiększeniu zatrudnienia i zmniejszeniu liczby zatargów.

Następnie sprawozdawca przedstawia przebieg i natężenie ruchu strajkowego, stwierdzając znaczne osłabienie zarówno ogólnej liczby strajków, jak specjalnie strajków okupacyjnych.

W dyskusji, jaka się wywiązała przy uchwalaniu ustawy o użyciu broni przez policję, wyrażono niemal jednolitą opinię, że stan liczebny policji państwowej oraz jej płace nie są wystarczające.

Przechodząc do spraw prasowych, mówca stwierdza m. in., że dekret Prezydenta z 21. XI. 1938 r. o prawie prasowym ma tę wielką wartość, że usunął na ziemiach polskich po byłych zaborach austriackich i niemieckich obce nam ustawodawstwo prasowe i ujednolicił ustawodawstwo prasowe na obszarze całego Państwa polskiego.

Omawiając następnie działalność samorządu terytorialnego, mówca ocenia ją dodatnio.

Zagadnienie emigracji żydowskiej.

Kwestia żydowska w Polsce

znalazła jednolite zrozumienie w społeczeństwie polskim, które docenia akcję rządu, podjętą na terenie międzynarodowym.

Zrozumienie znaczenia tego zagadnienia, którego rozwiązanie nie może nastąpić w ramach jednego państwa, lecz w aspekcie międzynarodowym, nie może ograniczyć się do społeczeństwa polskiego i podjętych akcji ze strony rządu.

Wymaga ono zrozumienia i dobrej woli społeczeństwa żydowskiego.

Jedynym rozwiązaniem kwestii żydowskiej jest emigracja, wiążąca się ściśle z dążeniami żydowskimi, co do utworzenia własnej siedziby narodowej w Palestynie, a w których to dążeniach rząd polski idzie czynnikom żydowskim jak najdalej na rękę. W dzisiejszym jednak stanie rzeczy

musi nastąpić zmiana nastawienia społeczeństwa żydowskiego, aby poza emigracją palestyńską pozyskać i inne tereny emigracyjne.

Kwestia ukraińska. Normalizacja, stwarzająca warunki zaufania, spokoju i pracy jest założeniem układów wzajemnych stosunków obywateli narodowości polskiej i ukraińskiej. Oparty na normalizacji pozytywny stosunek do potrzeb życia społeczeństwa ukraińskiego znalazł swój pełny wyraz w pomyślnym rozwoju i pozytywnych osiągnięciach ukraińskiego społeczeństwa we wszystkich dziedzinach, zwłaszcza gospodarczej i społecznej.

Osiągnięcia te

pogłębiają odpowiedzialność czynników ukraińskich

odnośnie możliwości zrealizowania współpracy i współżycia polsko-ukraińskiego. Muszą być wykluczone jednak wszelkie postulaty nierealne, nie mogące znaleźć urzeczywistnienie, wywołują one bowiem jedynie podniecenie i szkodliwe nastroje. Zarazem

należy podkreślić szczególnie działalność wywrotowych czynników ukraińskich, powodujących nieodpowiedzialne wystąpienia w terenie.

Oczywiście, iż takie prowokacje nieodpowiedzialnych czynników ukraińskich, muszą wywołać odpowiedź społeczeństwa polskiego. Za pilną potrzebę należy uznać właściwe ustosunkowanie się społeczeństwa polskiego w Małopolsce Wschodniej do problemu mniejszości ukraińskiej — w skali ogólno-państwowej, podyktowanej racją stanu, z zachowaniem całkowitego spokoju.

Społeczeństwo przywiązuje wyjątkowe znaczenie do zagadnienia zabezpieczenia rozwoju narodu polskiego na terenie województw południowo-wschodnich.

Działalność Min. Spraw Wewnętrznych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych jest resortem, który gwarantuje obywatelom spokój, ład, porządek i bezpieczeństwo. Obecny minister spraw wewnętrznych od trzech lat dzierży ster tego resortu. Dziś możemy powiedzieć śmiało, iż

dobrze spełnił swój obowiązek.

Przeżywaliśmy w tym czasie wypadki dość ważne w dziejach naszych. Wszystko jednak odbywało się w atmosferze spokoju. Smutne wypadki z r. 1936: Lwów, Chrzanów, Kraków i Częstochowa są poza nami. Wybory do ciał parlamentarnych, rad gromadzkich i miast odbyły się w warunkach spokojnych. Częste inspekcje p. Premiera i ministra spraw wewnętrznych nie zawsze może należycie przez wszystkich rozumiane i oceniane, zjednały mu wśród ludności wiejskiej i robotniczej opinię jak najlepszą i jak najżyczliwszą.

Dyskusje posłów.

Po przemówieniu referenta pierwszy w dyskusji zabrał głos pos. Szymański. Podkreślił on, że w całym szeregu wypadków gospodarka powiatowych funduszów materialnych nie stoi na właściwym poziomie.

Przechodząc do sprawy sytuacji ludności w strefie przygranicznej sądzi pos. Szymanowski, że ciężar ochrony granic winien być rozłożony na wszyskich obywateli, a nie tylko na zamieszkałych w pasie przygranicznym.

Z wielkim uznaniem podnosi mówca pracę korpusu ochrony pogranicza.

Pos. Lechnicki, poruszając zagadnienie wsi, kieruje swoje uwagi pod adresem p. Premiera, bowiem — jak podkreśla — utarła się już opinia że

tym ministrem, którego zna wieś i w którego wierzy, jest obecny minister spraw wewnętrznych.

Podczas wyborów, oświadcza mówca, miałem znamienny tego dowód. Ludność wyraziła żądanie, żeby na dwóch uroczystościach lokalnych w tym samym dniu był obecny p. minister spraw wewnętrznych, inaczej na mnie nie będzie głosowała.

(Premier Składkowski: Byłbym pojechał, panie kolego. — Wesołość.)

Zastrzegam, że wieś rozumie bardzo dobrze zarówno znaczenie światowego kryzysu rolnego, jak i nadrzędną doniosłość sprawy dozbrojenia. Dlatego wieś polska nie przyjdzie z żadnymi postulatami nierealnymi, ale zdaje mi się, że Pan Prezes Rady Ministrów życzliwie przyjmie inicjatywę wiejskich posłów w łonie OZN, którzy w ciągu tego tygodnia przedstawią Mu postulaty i oceny sytuacji wsi polskiej. Mamy nadzieję, że będą one mogły być uwzględnione jeszcze w ciągu tej sesji. Wierzę, że Pan Premier przyjmie te uwagi jako wyraz obowiązku poselskiego.

Pos. Gdula zwraca uwagę, że wiele do życzenia pozostawia stan sanitarny miast.

Z wiosną, wraz z rozpoczęciem okresu budowlanego, ceny surowców budowlanych wykazują tendencję zwyżkową. Należy mieć nadzieję, że Pan Premier swoją mocną ręką zahamuje zwyżkę i w ten sposób nie dopuści do zaburzeń i strajków i nie pozwoli skrzywdzić świata pracy, na którym odbija się boleśnie zwyżka cen

Nawiązując do ostatnich wyborów samorządowych, mówca przyłącza się do poglądu p. referenta, że nawrót do tego, o czym myślała opozycja, jest niemożliwy, bo zawsze człowiek będzie wygrywał. Obóz Zjednoczenia Narodowego współpracuje z rządem w wychowaniu człowieka o moralnych i obywatelskich wartościach, którego pragnie społeczeństwo.

Pos. Jahoda-Żółtowski wskazuje, że silne parcie obecne ludności wiejskiej na miasta jest objawem zdrowym i pożytecznym.

W dalszym ciągu debaty sejmowej pos. Celewicz wygłosił dłuższe przemówienie na temat stosunków polsko-ukraińskich.

Mówca twierdzi m. in., że jego zdaniem głównym powodem nieudania się normalizacji jest stanowisko miejscowej ludności polskiej.

Mówca wspomina o zajściach na terenie Małopolski Wschodniej. Mówi dużo o bojówkach endeckich i zaznacza, że w związku ze sprawą zakarpacką odbyły się także demonstracje młodzieży w duchu antypolskim, co zostało przez przywódców ukraińskich potępione.

Pos. Celewicz uskarża się dalej na nieprzyjmowanie do służby Ukraińców.

Na tym przewodniczący zarządził przerwę obiadową.

Po przerwie obiadowej Komisja budżetowa prowadziła dalszą dyskusję nad budżetem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Pos. Szczyt-Niemirowicz jako poseł Polesia podnosi zasługi korpusu ochrony pogranicza, którego stosunek do ludności jest sprawiedliwy, prosty, jasny i naprawdę znormalizowany.

Pos. Sommerstein szeroko omawia problem żydowski.

Pos. Zanczykowski porusza bolączki regionu podstołecznego.

Mniejszość narodowa w Polsce.

Pos. Pankiewicz omawia zagadnienie polityki mniejszościowej.

Zwraca uwagę pos. Pankiewicz na Łotwę, gdzie np. każde przedstawienie czy koncert wymaga zezwolenia

(Dalszy ciąg na stronie 3-ciej)

Wiadomości bieżące.

13	Piątek
STYCZNIA	Hilarego Jutro: Feliksa Wschód słońca 7·41 Zachód „ 15 49

TEATR WIELKI.
Piątek godz. 19.30 Występ Heleny Grossówny i Chóru Juranda.
Sobota godz. 19.30 „Dzień bez kłamstwa"
Niedziela godz. 12 „Kot w butach". — Godz. 15.30 „Pani Prezesowa". — Godz. 19.30 „Dzień bez kłamstwa".

TEATR ROZMAITOSCI.
Piątek godz. 19.30 „Pani Prezesowa".
Sobota godz. 19.30 „Freuda teoria snów".
Niedziela godz. 15.30 „Freuda teoria snów". — Godz. 19.30 „Freuda teoria snów"

KINOTEATRY:
APOLLO ul. Chorążczyzny 5: „Żebrak w pupurze".
BAŁTYK pl. Strzelecki: „Batalia nieustraszonych".
CASINO Legionów 5: „Maria Antonina"
CHIMERA Akademicka 8: „Hr. kelner".
EMPIRE Legionów 5: „Wszędzie kobieta".
EUROPA Akademicka 3: „Purytanin".
KOPERNIK Kopernik 9: „Podlotek".
MARYSIEŃKA pl. Smolki: „Granica".
MIRAŻ pl. Mariacki: „Rosalie".
MUZA 3-go Maja: „Naga prawda".
PALACE: Legionów 1: „Cyganka".
PAX Franciszkańska 1a: „Róża" oraz kolorowy dodatek.
RAJ pl. Mariacki: „Druga młodość".
RIALTO pl. Akademicki: „Piętro wyżej".
ROXY Kętrzyńskiego 56: „Mała i wielka miłość".
STYLOWY Szaszkiewicza 5: „Strachy" i rewia z Brodnickim.
SWIATOWID, ul. Kuszewicza: „Statek niewolników" oraz „Pasażerka na gapę".
TON, Pasaż Mikolascha: „Mocni ludzie" i „Ostrożnie Profesorza".
UCIECHA Pasaż Mikolasch: „Więzień królewski" i rewia.

— **JEDEN WYSTĘP HELENY GROSSÓWNY I CHÓRU JURANDA W TEATRZE W.** Dzisiaj, w piątek, 13 bm. o 7.30 wiecz. w Teatrze W. odbędzie się od dłuższego czasu zapowiadany występ najpopularniejszej artystki filmowej naszego ekranu oraz scen teatrów warszawskich, Heleny Grossówny. W wieczorze tym wystąpi równie znany Chór Juranda, którego atrakcją jest murzyn Harry Hamilton. — Całość programu zapowiada się niezwykle ciekawie.

— **„PANI PREZESOWA" W TEATRZE ROZM.** Dzisiaj, 13 bm. o 7.30 wiecz. w Teatrze Rozm. dana będzie po cenach zniżonych wesoła farsa pt. „Pani Prezesowa" z pp.: H. Chaniecką, G. Oranowską, H. Dworzyńską, J. Leliwą, J. Machalskim i J. Guttnerem w rolach głównych. — Następne przedstawienie „Pani Prezesowej" odbędzie się w niedzielę, 15 bm. o 3.30 popoł. w Teatrze W.

— **„FREUDA TEORIA SNÓW"**, doskonała sztuka pióra popularnego komediopisarza A. Cwojdzińskiego, grana z wielkim powodzeniem na scenach polskich i zagranicznych, ukaże się na scenie Teatru Rozm. w dn. 14-go o godz. 7.30 wiecz., oraz 15-go bm. o godz. 3.30 popoł. i 7.30 wiecz. — W sztuce tej wystąpią gościnnie znani artyści teatrów stołecznych, Halina Cieszkowska i Tadeusz Frenkel, dając prawdziwy koncert gry aktorskiej.

— **ODCZYT T. BOY-ŻELEŃSKIEGO W TEATRZE ROZM.** W poniedziałek, 16 bm. o 7.30 wiecz. w Teatrze Rozm. znany literat Tadeusz Boy-Żeleński wygłosi odczyt o „Świętoszku" Moliera. Ceny miejsc popularne.

— **POWTÓRZENIE BAJKI „KOT W BUTACH".** W niedzielę, 15 bm. o 12-tej w poł. dana będzie po raz drugi w Teatrze W. przemiła, niezwykle barwna bajeczka W. Dobaczewskiej pt. „Kot w butach" w wykonaniu zespołu Teatrów M. w obsadzie premierowej. Ceny miejsc popularne.

— **„DZIEŃ BEZ KŁAMSTWA"**, wesoła komedia amerykańska, dana będzie w Teatrze W. w sobotę, 14 i w niedzielę 15 bm. o 7.30 wiecz. w dosk. reżyserii St. Daczyńskiego z pp.: H. Chaniecką, K. Karasińską, G. Oranowską, J. Żmijewską, H. Dworzyńską, oraz z pp.: B. Samborskim, M. Węgrzynem, J. Staszewskim, T. Surową i St. Larewiczem w rolach głównych.

— **ODCZYT LEKARZA-PSYCHIATRY** Dr Jakub Bickeles (psychiatra) wygłosi odczyt o metapsychologii „Snów Freuda" w sobotę, 14 bm. o 17.30 w Teatrze Rozm. Ceny miejsc najniższe, tj. od 20 gr. do 2 zł.

KOMUNIKATY.

— **WIELKI KONCERT UTWORÓW KARŁOWICZA.** W roku bieżącym mija 30-sta rocznica śmierci wielkiego kompozy- Karłowicz, który kochał polskie Tatry i szukał w nich natchnienia do swych dzieł, był również znakomitym taternikiem i narciarzem. Ostatnia jego wycieczka narciarska zakończyła się tragiczną jego śmiercią pod Kościelcem. W związku z rocznicą śmierci kompozytora. P. R. organizuje w Zakopanem wielki koncert, poświęcony jego utworom. Koncert ten odbędzie się 9 lutego i wezmą w nim udział poza Orkiestrą P. R. pod dyr. Fitelberga — dwie znakomite artystki polskie: Ewa Bandrowska-Turska i Eugenia Umińska. Przy organizowaniu koncertu w Zakopanem współpracuje z P. R. Liga Popierania Turystyki.

— **PIĄTKOWA TRANSMISJA Z FILHARMONII.** Piątkowy koncert filharmoniczny, który transmitowany będzie przez P R. o 20 na Warszawę II. i o 21.15 na fali ogólno-polskiej, posiada wyjątkowo interesujący program. W koncercie tym cztery różne epoki reprezentowane będą dziełami pierwszorzędnej wartości: Symfonia g-moll Mozarta, wspaniały Koncert skrzypcowy Brahmsa, poemat symf. „Don Juan" R. Straussa i na zakończenie — Rapsodia hiszpańska Ravela. Orkiestrą dyryguje W. Bierdiajew

— **TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ SZTUK PIĘKNYCH** przy pl. Mariackim 9 I. p. zawiadamia, że otwarta „Wystawa Sztuki", obejmująca szereg prac malarskich i graficznych Antoniega Markowskiego, — zbiorowych prac Rysunkowego Ogniska Wakacyjnego Liceum Krzemienieckiego, oraz prac Artura Klara, cieszącą się dużym zainteresowaniem i frekwencją miłośników sztuki plastycznej — jest otwarta codziennie od godziny 10 do do 15-tej.

— **POLSKIE TOW. FILOZOFICZNE.** W sobotę, 14 bm. o 19-tej w sali posiedzeń Seminarium Filozof. Uniwersytetu 371 plenarne posiedzenie naukowe, na którym ks. dr A. Krzesiński, docent UJ. wygłosi odczyt „Kongres filozofii indyjskiej w Delhi". „Sprawozdanie uczestnika". — Wstęp dla członków bezpłatny, dla gości wprowadzonych 50 gr., dla młodzieży akadem. 20 gr.

KRONIKA MIEJSKA.

Pożar w rzeźni rytualnej. Wczoraj wieczorem od palącego się piecyka w rytualnej rzeźni drobiu przy ul. Berka Joselowicza 18 zajął się sufit. Straż pożarna ogień ugasiła. Szkoda wynosi 200 zł.

Włamanie do składu śledzi. Aron Koenigsberg, właściciel składu śledzi przy ul. Szpitalnej 2, doniósł dziś policji, że w nocy nieznani sprawcy włamali się do jego magazynu i skradli na jego szkodę większą ilość różnych śledzi i sery wartości 1.200 zł. Złodzieje, aby zabrać tak dużą ilość towaru, musieli zajechać pod magazyn furmanką.

Dwie kradzieże strychowe. Dora Rawicka (Boczna Sykstuska 6) zgłosiła dziś policji, że ub. nocy niewyśledzeni sprawcy dostali się na strych tego domu i skradli na jej szkodę bieliznę wart. 260 zł. — Zapewne ci sami złodzieje tej samej nocy wtargnęli na strych sąsiedniej realności (Boczna Sykstuska 8) i skradli na szkodę Berty Zygard bieliznę wartości 280 zł.

Obrady Rady Gospodarczej w Tarnopolu.

Przemówienie min. Kościałkowskiego.

Tarnopol, 13. 1. (PAT) Rola, jaka mi przypadła w Niepodległej Ojczyźnie, pozwoliła mi przemierzyć Polskę wzdłuż i wszerz. Badałem m. in. nastroje, jakie panowały wśród ludności ziemi podolskiej, poznawałem braki ją trapiące i korzyści, jakie z wartości tu reprezentowanych dla Rzeczypospolitej wyciągnąć można.

Wsłuchując się pilnie w dzisiejsze przemówienia i przyglądając się tym z Panów, którzy je wygłaszali, pragnę podzielić się wrażeniami, jakie dzisiaj otrzymałem. Jakże przed kilku laty jeszcze to społeczeństwo polskie na tym obszarze wyglądało? Było rozbite, nie miało jakby bodźca, który by mógł je pobudzić do oficjalnej postawy wobec życia, wobec potrzeb ziemi tej i całego Państwa.

Oto dziś stwierdzić muszę, że

zaszła olbrzymia zmiana, że odczuwa się tutaj wielki ruch.

Zawdzięczyć te zmiany należy poza misją podstawową Kresów naszych — kilku energicznym, dzielnym ludziom, którzy wiedzą, czego chcą, konsekwentnie do celu prowadzą i już piękne rezultaty w tym marszu osiągnęli ku szczytowym osiągnięciom na pewno piąć się będą dalej. Nie wyobrażam sobie, by Rzeczpospolita mogła z pełnią życia oddychać pełną piersią, jeżeli równocześnie nasze ziemie kresowe nie zostaną doprowadzone do pełnego rozkwitu kulturalnego i gospodarczego. Dlatego też na dzisiejszym zjeździe

z radością stwierdzam, że wśród was jest już dziś rozbudowana tak ważka dla Polski energia, tak niezbędna prężności:

że wasza strażnica południowo-wschodnia Rzeczypospolitej jest już dostatecznie przygotowana, by każdej chwili sprezentować to, co nazwałem stanem czynnym wobec rzeczywistości.

Osobiście

najbardziej cenię nakaz wewnętrzny działania ofensywnego.

Dlatego też życzę obecnym tu działaczom ziemi podolskiej, abyście na tej drodze dalej kształtowali swą wolę i ku wielkości Polski kierowali działania swoje.

Czujemy wszyscy, że

przyszłość Polski — to jest wielka przyszłość.

Z tą wielkością idzie w parze szczęśliwość wszystkich obywateli ziemię tę zamieszkujących. Życzenie to składam na ręce prezesa Komitetu Porozumiewawczego Polskich Organizacyj Społecznych gen. Paszkiewicza, organizatora akcji gospodarczej na ziemi podolskiej i przewodniczącego dzisiejszego zebrania.

Rozmowy między Chamberlainem a Mussolinim.

Londyn, 13. 1. (PAT) Wiadomości korespondentów pism angielskich z Rzymu zgodne są co do tego, że wczorajsza rozmowa między Chamberlainem a Mussolinim miała wyjątkowo serdeczny charakter, równocześnie jednak podkreślają, że rozmowa ta była bardzo ogólna i że przeważnie mówił Mussolini, Chamberlian zaś ograniczył się tylko do wysłuchania poglądów, rozwijanych przez Mussoliniego.

Z tej rozmowy o charakterze ogólnym dwa punkty miały się specjalnie skrystalizować: 1) Mussolini jest bardzo powściągliwy w omawianiu sprawy wojny domowej w Hiszpani, uważa bowiem, że już wkrótce gen. Franco odnie sie całkowite zwycięstwo i dlatego nie chce dziś w sprawie Hiszpanii angażować się w żadnym kierunku, 2) Mussolini wyraźnie pragnie, aby Chamberlain użył swego wpływu bądź jako mediator w stosunku do Francji, bądź też jako inicjator nowej konferencji 4-ch mocarstw, celem omówienia sytuacji europejskiej w ogóle, a politycznych aspiracyj Włoch w Tunisie w szczególności.

Jak dotychczas, Chamberlain nie miał dać podobno Mussoliniemu żadnych konkretnych wskazówek, jaka będzie polityka Wielkiej Brytanii.

Dodatnia ocena układu handlowego polsko-litewskiego.

Litewski urzędowy komisarz cen, dr Juodeika omawia na łamach poważnego tygodnika gospodarczego „Tautos Ukis" polsko - litewski układ handlowy. Autor daje obszerny przegląd dotychczasowej wymiany handlowej polsko - litewskiej, prowadzonej przeważnie przez Gdańsk i podkreśla wybitnie ujemne dla Litwy saldo tej wymiany.

Przechodząc z kolei do zagadnienia tranzytu towarów polskich przez Kłajpedę, autor podkreśla wyłaniające się w tej dziedzinie nowe możliwości. Mianowicie autor przypuszcza, że tranzyt ten wywrze dodatni wpływ, zarówno na obszar górnego basenu Niemna, jak i na litewską gospodarkę narodową. W sprawie tranzytu z Litwy, dr. Juodeika stwierdza, że Litwa będzie mogła obecnie skierować swój eksport do krajów basenu naddunajskiego, czy na Bałkany przez Polskę, lub porty polskie, posiadające szereg połączeń transoceanicznych.

Program radiowy.

Sobota, 14 stycznia.

Lwów. Godz. 6.57: Audycja poranna. 11: Audycja dla szkół. 11.57: Sygnał czasu. 12.03: Audycja południowa. 14: Muzyka obiadowa. 14.50: Giełda. 15: Słuchowisko dla dzieci. 15.30: Muzyka obiadowa. 16: Dziennik popoł. 16.08: Wiad. gosp. 16.20: Kronika literacka. 16.35: Płyty. 16.55: Felieton. 17.10: Koncert. 18.05: Pogadanka sportowa. 18.15: Rozmowa ze słuchaczami. 18.30: Audycja dla Polaków zagranicą. 19.15 Koncert rozrywkowy. 20.40: Audycje informacyjne. 21: Muzyka taneczna.

STRASZNA KATASTROFA NA PRZEJEŹDZIE KOLEJOWYM.

Czerniowce, 13. 1. (PAT) Na skrzyżowaniu kolejowym pomiędzy stacjami Buftes i Poris (Mołdawia) dwa pociągi równocześnie najechały na przejeżdżającego przez tor sanie, załadowane podkładami kolejowymi. Woźnica sani, kolejarz nieznanego nazwiska, został zabity na miejscu, odłamki zaś podkładów wpadły przez okna do wagonów i spowodowały śmierć 2-ch pasażerów oraz ciężko zraniły jeszcze dwie osoby.

Z DZIAŁALNOŚCI ZJEDN. POLSKICH ZWIĄZKÓW ZAWOD. WE LWOWIE.

W dniu 6 stycznia b. r. odbyło się na terenie Rady Miejscowej zebranie pracowników Huty Szkła firmy Leopolis.

Zebraniu przewodniczył w. pr. ob. Krzewniak Andrzej, który w gorących słowach przywitał zebranych i przedstawił zadania i cele Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych oraz Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Po referacie ob. Krzewniaka wywiązała się ożywiona dyskusja, w czasie której ob. Strzałkowski Tadeusz przedstawił sprawy gospodarcze i materialne pracowników, apelując o konsolidację dla dobra robotników Polaków i Państwa w myśl wskazań Naczelnego Wodza. Ob. Piętka scharakteryzował działalność związków klasowych, zaznaczając, że Polacy pracownicy Huty Szkła a członkowie tychże związków klasowych pod wpływem żydowskich naganiaczy, atakują naszych członków za to, że myślą i czynią po polsku, apelując do zebranych, by łączyli się pod sztandarem Z. P. Z. Z. chcąc zrealizować interesy robotnika polskiego.

Na zakończenie zebrano podpisy nowo wstępujących członków oraz wybrano zarząd, w skład którego weszli: — Prezes ob. Prydyba Józef, sekretarz: ob. Gernat Stanisław, skarb.: ob. Bauer Franciszek; członkowie Zarządu: ob. Linga Kazimierz, ob. Roczniak Michał.

ZACIEŚNIENIE WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ WŁOSKO-NIEMIECKIEJ.

Podczas bankietu wydanego przez włoskiego ministra Wymiany i Walut, Guarneri dla niemieckiego ministra Gospodarki, p. Funka, obaj ministrowie wygłosili przemówienia, w których stwierdzili konieczność prowadzenia dalszej polityki autarkicznej, oraz współpracy obu krajów dla zapewnienia zarówno Niemcom, jak i Włochom samowystarczalności. Minister niemiecki oświadczył przytym, iż potędze złota, kredytu i kapitału przeciwstawić należy potęgę pracy.

Komentując wspomniane wyżej przemówienia dzienniki włoskie podkreślają, że Niemcy i Włochy zdecydowane są bardziej niż kiedykolwiek realizować swe plany autarkiczne.

DOTYCHCZAS USUNIĘTO Z ULIC 38.694 m sześc. ŚNIEGU.

Ostatnia większa śnieżyca w czasie świątecznym zmusiła Zakład Czyszczenia Miasta do zaangażowania setki bezrobotnych do usuwania śniegu. Poza stałymi robotnikami Zakładu przepracowano z robotnikami z poza Zakładu 6.490 robotodni. Nadto wynajęto 50 par koni i użyto 40 lor tramwajowych, które w porze nocnej wywożą śnieg. Przy usuwaniu śniegu zajętych jest stale 24 samochodów Zakł. Czyszczenia Miasta oraz wózki ręczne. Same wózki ręczne zrobiły 7 tys. obrotów. W ogóle wywieziono dotychczas z ulic 38.694 m. sześc. śniegu. Praca Zakładu nie ustaje i o ile budżet na to pozwoli, śnieg w dalszym ciągu będzie intensywnie usuwany z ulic miasta.

Giełda z dnia 13 stycznia.

WARSZAWA — GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Dewizy: Belgia 89.62, Berlin 213.07, Gdańsk 100.25, Amsterdam 288.94, Kopenhaga 110.85, Londyn 24.83, N. Jork 530 3/8, kabel 530 3/4, Oslo 124.78, Paryż 14.02.

Papiery: 4 i pół wewnętrzna 65.50, 65.75, ost. setki, 3 inwest. 1 em. 84.25, serie 91.75, 2 em. 85.00, serie 92.50, 5 konwers. 68.75, 4 premj. dol. 42.00, 4 konsolidac. 66.25, 66.00, ost. setki.

Akcje: Bank Polski 135.00, Cukier 34.25, Węgiel 33.13, Lilpop 94.00, Modrzejów 18.75, Ostrowiec 65.00, 66.00, Starachowice 47.00.

Dalsze obrady Komisji budżetowej Sejmu.

(Ciąg dalszy ze str. 1-szej)

władzy. Na odcinku pracy Polak nie może otrzymać posady.

W porównaniu zatem z polityką narodowościową w innych państwach i to państwach demokratycznych (Łotwa jest bowiem państwem wybitnie demokratycznym)

warunki egzystencji mniejszości narodowych w Polsce nie przedstawiają się tak czarno.

Mówiono tu o różnych krzywdach, lecz mówić należy przede wszystkim o krzywdzie młodego pokolenia, które nie może znaleźć zatrudnienia, i o krzywdzie chłopa polskiego, którego sytuacja jest wprost beznadziejna. Emigracja jest zahamowana. Jak stworzymy dla tej ludności warsztaty pracy? Sprawą konieczną i pilna jest przebudowa całkowita ustroju gospodarczego w tym kierunku, aby znalazło się miejsce na zatrudnienie wszystkich bezrobotnych.

Pos. Krowiński mówił o włóczęgostwie, które niewątpliwie jest plagą. Ale ma ona przecież głębsze podstawy gospodarcze.

O. U. N.

Pos. Wagner polemizuje ze stanowiskiem pos. Celewicza w sprawie stosunków polsko-ukraińskich. Mówiąc wczoraj o obcych agenturach oświadcza, że miał na myśli trzy litery, które ciążą na życiu waszym i naszym:

O. U. N.

Jak długo panowie nie zdobędziecie się na to, aby U.O.N. przestało działać, tak długo zarzutu swego nie cofnę. Panowie mówią, że UNDO nie ma nic wspólnego z U.O.N. Jeżeli jednak społeczeństwo ukraińskie uważa za bohaterów narodowych działaczy U.O.N., jeżeli

inna ręka obcej agentury skończyła życie Konowalca, wówczas społeczeństwo ukraińskie brało udział w panachidzie, a więc nie oddziela się ono od akcji U.O.N.

My wiemy, jaka jest rola tej organizacji, nasze władze bezpieczeństwa dają sobie z nią radę. Również i nasze organizacje społeczne będą dążyły do likwidacji U.O.N. i będzie padał trup za trupa, jeżeli U.O.N. nie powstrzyma swej akcji. (Oklaski.)

Dalej, nawiązując do demonstracji ze strony ludności polskiej, pos. Wagner podkreśla, że

były one tylko odpowiedzią na akcję ze strony Ukraińców.

Mówca nie jest zwolennikiem demonstracji, ale uważa, iż społeczeństwo polskie byłoby martwe, gdyby nie zareagowało na ekscesy, jakie były ze strony ukraińskiej.

Polemizując dalej z pos. Celewiczem, pos. Wagner zwraca się do posłów ukraińskich, aby

to co mówią w Sejmie i gdzieindziej było zgodnym, aby nie było rozbieżności.

W życiu gospodarczym, w życiu spółdzielczym Ukraińcy prowadzą politykę eksterminacyjną w stosunku do ludności polskiej. Ta eksterminacja wzmaga tylko szowinizm obustronny. Ziemie nasze są biednymi i powinno być współdziałanie obu narodów nad podniesieniem ich.

Pos. Skrypnyk, Ukrainiec z Wołynia, żali się, że do rozwiązania zagadnienia ukraińskiego przystąpiły poszczególne grupy społeczeństwa polskiego na własną rękę, odnosząc się do tego zagadnienia negatywnie.

Pos. ks. Grochowski omawia trudne położenie ludności mazurskiej i wysuwa w jej imieniu szereg postulatów.

Pos. Pikusa zwraca uwagę, że gospodarka wojenna oczywiście wprowadzić będzie musiała różne nieraz dotkliwe ograniczenia wytwórczości, spożycia i obrotu.

Pos. Stahl zaznacza, że niewątpliwie nie leży w interesie państwa kierowanie stosunków między poszczególnymi grupami narodowościowymi na drogę zaognień i walk. Polityka państwa, poparta stanowiskiem społeczeństwa, musi likwidować tę drogę.

Ziemie południowo-wschodnie są terenem trudnym. Nie wolno mieszać faktów i wpływów idących spoza granic państwa ze zjawiskami wewnętrznymi.

Pos. Celewicz oświadczył, że ludność ukraińska podnieca się faktami, które ze stanowiska polskiego uważa się za niebezpieczne, ale w takim razie zrozumiałym jest, że ludność polska reaguje na te manifestacje ludności ukraińskiej. Posłowie ukraińscy stale wplatają momenty międzynarodowe do swoich rozważań. Pos. Skrypnyk zwraca się do Rządu o pomoc w przeciwdziałaniu destrukcyjnym wpływom, idącym z zagranicy, to nie wystarcza.

Panowie powinni ze swojej strony sami wykazać więcej energii i zdecydowania w zwalczaniu tendencji szkodliwych dla Państwa.

W kwestii żydowskiej mówca oświadcza krótko, że

należy do Obozu Zjednoczenia Narodowego, który sprecyzował ściśle poglądy na tę kwestię.

Program Obozu Zjednoczenia Narodowego obowiązuje i będzie konsekwentnie i zgodnie z interesem Państwa wykonywany.

Następnie głos zabrał Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowski.

Przemówienie prem. Składkowskiego.

Wysoka Komisjo!

Pan kolega Długosz z systematycznością i pracowitością rolnika przeorał wszystkie działy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Niczego nie zaniedbał dał nam cały szereg wniosków, opartych na praktyce życia codziennego. Wnioski te postaram się przestudiować i, o ile możności, wprowadzić w życie.

Kolega referent spowodował pewien fakt, o którym oczywiście nie mogę mówić bez zarumienienia, fakt, który mi jednak sprawił wielką przyjemność, mianowicie, opierając się na niezasłużonej słabości do mnie, doprowadził Wysoką Komisję do tego, że biła mu brawo, gdy mówił o mnie. Oczywista, że sprawiło mi to podwójną uciechę, raz dlatego, że łaskawość Wysokiej Komisji została w ten miły sposób uwidoczniona, a powtóre dlatego, że jest widać we mnie coś jeszcze z niewinnej dziewicy, bo poczułem się tak zawstydzony, że aż ha... (Wesołość.)

O sytuacji wsi.

Pan kolega Lechnicki był łaskaw powiedzieć, że dla wsi nic się jeszcze nie robi i że w planie p. premiera Kwiatkowskiego wieś daleko jest postawiona. Ten plan, to są przecież tylko ramy ogólne, natomiast że wieś stale się podnosi, to jest bezsporny fakt. Już samo rozprószenie przemysłu wojennego, które jest konieczne z punktu widzenia obrony przeciwlotniczej — sprawia, że wokoło każdej fabryki grunty idą w górę, chłop staje się przez to bogatszy i zarobki jego się zwiększają. Jestem przekonany, że p. Lechnicki chciałby, żeby to prędzej szło i ma rację. Ja bym też tej rzeczy mocno sobie życzył.

Kwestia żydowska.

Pan kolega Sommerstein był łaskaw powiedzieć, że żałuje, iż paru dawnych posłów nie ma już w Sejmie, co pięknie świadczy o jego zamiłowaniu do tradycji. Pozwoli pan kolega, że ja również odwzajemnię się panu i powołam się na posła żydowskiego, którego już nie ma w Sejmie. Mam tu na myśli b. posła Grynbauma. Pos. Grynbaum, jak przemawiał w swoim czasie w Sejmie, to przemawiał daleko ostrzej niż pan, jego „rozpacz" trzy razy więcej występowała w jego przemówieniach w Sejmie, niż w przemówieniach panów. Panów mowy w porównaniu z jego — to jest miły szczebiot dziewczynki wobec hukania olbrzyma. (Wesołość.) Pan Grynbaum wrócił po paru latach z zagranicy i był na tyle uprzejmy, że zechciał mnie odwiedzić. Przyjąłem go: poseł Grynbaum, czy nie poseł Grynbaum? Wchodzi do mnie młody człowiek, odświeżony, pełen animuszu. Powiadam: jak świetnie pan wygląda, nic nie ma w panu z tego człowieka, który mówił o rozpaczy swojego narodu. — Ech, panie, powiada, jak się wyjedzie z Polski i zobaczy jak tam jest, to się potem wraca z ochotą.

Że pan Grynbaum miał rację, to przytoczę panom choćby ten sam właśnie Zbąszyn. Jest napewno dużo poezji w pańskim wyrażeniu, że to jest „miasto bez wyjścia". Panie kolego, przecież w tym „mieście bez wyjścia" została już połowa tylko tych, którzy byli w tym obozie uchodźców. (Pos. Sommerstein przerywa.) Ja posiadam cyfry, niech pan kolega wierzy, że tak jest. Jak się zachował Rząd polski wobec tej „plamy", o której pan mówił, że mam ją na swoim sumieniu? Tego samego dnia, jak ci nieszczęśni ludzie zostali tam przepędzeni, polecono staroście, ażeby się zajął tymi biedakami. On się nimi zajął, dał im jeść, umieścił ich pod dachem.

Więc błagam pana kolegę o otuchę, więcej współpracy, a lepiej panowie na tym wyjdą, niż biadoląc. Pan kolega Grynbaum niech nam będzie świecznikiem. (Wesołość.)

Odpowiedź pos. Celewiczowi.

Przejdę do odpowiedzi panu koledze Celewiczowi. P. kolega Celewicz był łaskaw we wczorajszym i dzisiejszym swoim przemówieniu kilka razy, po prostu jak biblię, cytować moje słowa z zeszłego roku ze stycznia. Pozwolą panowie koledzy, że odczytam również te rzeczy z mojego przemówienia, które mi się wydają odpowiednie dla mnie.

Więc m.in. tak powiedziałem: Mniejszość powinna zachowywać się wobec Państwa lojalnie, ale to nie może być lojalność bierna, to nie może być lojalność formalna. Powinna ona zachowywać się w ten sposób, żeby lojalność jej szła tak samo, jak lojalność większości — do wzmocnienia potęgi i siły Państwa, z którym jest związana.

Cóż mam do dodania w tej sprawie? Oto przytoczył pan kolega tutaj obustronne rozruchy we Lwowie w momencie, kiedy młode głowy pałały, kiedy rodziła się w atmosferze ogólnego napięcia sprawa Rusi Zakarpackiej. Oświadczam krótko: jestem spokojny i dobrej myśli. Kiedy mimo dużego napięcia namiętności najgorętszych czynników, zarówno polskiego jak i ukraińskiego społeczeństwa, dało się zlikwidować poszczególne zajścia w Małopolsce Wschodniej bez ciężkich ofiar, które by mogły się przyczynić do dalszego zaostrzenia stosunków, to jest to, panie kolego, niewątpliwie zwycięstwem administracji i opinii trzeźwych kół ludności polskiej i ukraińskiej. Na tej trzeźwej opinii społecznej obydwu narodów, zmuszonych od wieków i na zawsze do wspólnego życia w Państwie Polskim na wspólnej ziemi, zamierzam budować dalszą realną i sprawiedliwą politykę. (Huczne oklaski.)

Sprawa wyborów samorządowych.

W końcu chciałbym jeszcze poruszyć sprawę wyborów samorządowych i zanalizować ich dotychczasowe wyniki.

Zacznę od wyborów gromadzkich.

Jak już wspomniał p. referent, wybory te przeszły w sposób mniej więcej następujący. Przede wszystkim zaszedł na pozór fakt zdumiewający, a mianowicie wybory w olbrzymiej większości gromad odbyły się dosłownie bez wyborów, co w praktyce oznacza zgłoszenie wspólnej gospodarczej listy.

Wybory dotychczas odbyły się na terenach pięciu województw centralnych, dwóch województw wschodnich i czterech powiatów województwa pomorskiego, oraz zterech poznańskiego, razem omal 27.000 gromad.

Co z tego wynika? Wynika, że Obóz Zjednoczenia Narodowego przy wyborach samorządowych nie stawiał kwestii na płaszczyźnie politycznej.

W grudniu 1938 r. odbyły się również wybory do rad miejskich. Akt wyborczy objął jednak stosunkowo nieliczną grupę miast polskich. Jasną więc jest rzeczą, że wyniki tych wyborów dają obraz jedynie ułamkowy i fragmentaryczny.

Jeżeli zestawimy wyniki wyborów do ciał parlamentarnych i samorządowych z zamierzeniami zawodowej demagogii politycznej, możemy stwierdzić niezmiernie dodatnie zjawisko: duży zapas zdrowego rozsądku u społeczeństwa, które z jednej strony wzięło tłumny udział w wyborach do parlamentu, a z drugiej — dało pierwszeństwo hasłom apolitycznej, rzeczowej i twórczej pracy gospodarczej w samorządzie.

Zarówno wybory parlamentarne jak i samorządowe utwierdziły nas w tym przeświadczeniu, że nikomu w Polsce nie uda się zakłócić istniejącego zdrowego stanu rzeczy — nic nie zdoła sprowadzić Państwa naszego z celowej i konsekwentnej drogi rozwoju moralnego i materialnego. (Huczne oklaski.)

Po przemówieniu p. Premiera jako ostatni przemawiał jeszcze referent wicemarszałek Długosz, odpowiadając na uwagi członków Komisji.

W głosowaniu przyjęto projekt budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych bez poprawek w brzmieniu rządowym.

Przewodniczący wicemarszałek Surzyński oświadcza, że wniesione przez posłów Szweda, Bobkowskiego i Ratajczaka rezolucje zostaną poddane przed trzecim czytaniem.

AUDIENCJE NA ZAMKU.

Warszawa, 13. 1. (PAT) P. Prezydent R. P. przyjął w dniu wczorajszym sen. Michała Róga.

Poza tym P. Prezydent R. P. przyjął p. Leonarda Krawulskiego, nowo mianowanego podsekretarza stanu w Ministerstwie Roln. i Reform Roln i dr. Maurycego Jaroszyńskiego, prezesa Państw. Banku Rolnego.

REWIZYTA MIN. ŚWIĘTOSŁAWSKIEGO U POSŁA FINLANDII.

Warszawa, 13. 1. (PAT) Pan Minister WR i OP prof. dr Wojciech Świętosławski rewizytował w dniu 11 b. m. ministra pełnomocnego i posła nadzwyczajnego Finlandii p. Ivikoski.

MIN. BECK ZAPROSIŁ MIN. RIBBENTROPA DO WARSZAWY.

Warszawa, 13. 1. (PAT) Pan minister spraw zagr. Józef Beck zaprosił w czasie swego pobytu w Monachium ministra spraw zagr. Rzeszy von Ribbentropa do Warszawy. Minister von Ribbentrop zaproszenie przyjął.

Podróż ministra spraw zagr. Rzeszy do Warszawy, która stanowić będzie rewizytę na złożoną w swoim czasie przez min. Becka wizytę w Berlinie, nastąpi prawdopodobnie jeszcze w czasie bieżącej zimy. Dokładna data nie została jeszcze ustalona.

PRZEBUDOWA GMACHU „REICHSTAGU".

Berlin, 13. 1. (PAT). Jak donosi „B. Z. Am Mittag", prawdopodobnie już wkrótce rozpoczęta zostanie przebudowa dawnego gmachu Reichstagu.

Na monachijskiej wystawie architektury wystawiono już model projektowanej sali posiedzeń. Zniszczona wskutek pożaru w lutym 1933 r. sala posiedzeń plenarnych zostanie zapewne znacznie powiększona, aby uczynić miejsce dla posłów, których liczba wskutek przyłączenia Austrii i Sudetów wzrosła prawie do 800. Plac Królewski przed dawnym gmachem Reichstagu będzie przekształcony na wielki plac parad.

Pomnik Bismarcka przeniesiony zostanie do t. zw. Wielkiej Gwiazdy w Tiergartenie.

TAJEMNICZE STRZAŁY DO AMBASAD NIEMIECKICH W AMSTERDAMIE I HADZE.

Berlin, 13. 12. (PAT) Sprawa strzałów do niemieckich przedstawicielstw dyplomatycznych w Amsterdamie i Hadze jest bardzo żywo omawiana przez prasę niemiecką. W komentarzach swych dzienniki berlińskie zajmują się motywami tych napaści.

„Berliner Boersen Ztg." uważa za rzecz oczywistą, że strzały mogły być dane tylko przez Żydów lub osobników, będących na żołdzie żydowskim.

Uruchomienie kas bezprocentowych na Polesiu.

Z inicjatywy Tow. Rozwoju Ziem Wschodnich uruchomiono nowe kasy bezprocentowe w Dawidgródku, Kuchockiej Woli, Małorycie, Kosowie Poleskim oraz drugą już kasę w Prużanie. W trakcie organizacji znajdują się dalsze cztery kasy bezprocentowe, które niebawem będą zarejestrowane i rozpoczną swoją działalność w terenie.

Należy zaznaczyć, że akcja Tow. Rozwoju Ziem Wschodnich przyczynia się wybitnie do podniesienia polskiego handlu i rzemiosła, umożliwiając zakładanie nowych placówek, oraz rozszerzanie już istniejących sklepów i warsztatów. Dzięki poparciu polskiego społeczeństwa, stosunek chrześcijańskich kas bezprocentowych do kas żydowskich uległ w ostatnim roku znacznej poprawie na korzyść kas chrześcijańskich, które zasięgiem swoim obejmują coraz większe obszary Polesia.

Z wydawnictw.

Ciesząca się wielkim powodzeniem wśród młodzieży szkolnej biblioteczka „Polska i Świat Współczesny“ Gebethnera i Wolffa, licząca już 50 tomików, w przeważnej części poleconych przez Ministerstwo WR. i OP. jako lektura szkolna — wzbogaciła się znów o cztery tomiki.

F. Sławoj-Składkowski — W Beniaminowie (kartki z pamiętnika). Jest to dzienniczek z pobytu oficerów legionowych w obozie koncentracyjnym Beniaminowa. Styl barwny, bezpośredni, pełen humoru i sentymentu zjedna sobie niewątpliwie, jak wszystkie książki Premiera, sympatię młodych czytelników.

Druga książeczka — to Marii Kannówny „Pilot gotów“ — opowiadanie o chłopcach entuzjastach sportu szybowcowego. Zawiera wszystkie perypetie zdobywania kategorii A pilotażu szybowcowego. Książka interesująca i żywa.

Trzeci tomik zawiera dzieje wypraw na Mount Everest, opisanych przez znanego alpinistę Wiktora Ostrowskiego — tytuł książeczki „Na szczyt świata“.

Wreszcie tomik czwarty Edwarda Cressy „Na wielkich szlakach kolejowych“ zawiera nieznane czytenikom polskim dzieje budowy wielkich kolei w Anglii, Kanadzie, Stanach Zjednoczonych, Ameryce Południowej, na Syberii oraz historię budowy pierwszych linii kolejowych w Polsce. Tomik ten ukazuje bohaterstwo zmagań się pionierów kolejnictwa z piętrzącymi się trudnościami technicznymi oraz z nieufnością społeczeństwa.

W najbliższym czasie ukażą się dalsze tomiki: Tadeusza Malickiego — Dunajcowe wody — Opowiadania krajoznawcze. Od źródeł Dunajca do zapory wodnej w Rożnowie. Bridges'a i Tiltman'a — Bohaterzy wielkiej przygody — opowiadania podróżnicze ze wszystkich części świata — i inne.

• • •

Książka ambasadora Juliusza Łukasiewicza **„Polska jest Mocarstwem“** — nakł. Gebethnera i Wolffa — ukazuje nam całokształt polityki zagranicznej Polski Odrodzonej.

Z książki tej widzimy jasno, iż polityka zagraniczna Polski idzie po linii wytyczonej przez Wielkiego Marszałka — po linii prowadzącej do wielkości Rzeczypospolitej.

W literaturze naszej nie było dotychczas tak jasno przedstawionego i tak konsekwentnie przeprowadzonego obrazu naszej pokojowej walki o potęgę Rzeczypospolitej. Szczególnie na tle ostatnich dokonań naszej polityki zagranicznej rysuje się przejrzyście wzrastające wciąż znaczenie Polski jako nowego mocarstwa środkowej Europy.

Książkę tę przeczyta każdy z niesłabnącym zainteresowaniem, gdyż oświetla ona wszystkie żywotne problemy naszej polityki jaskrawo i dobitnie.

Styl autora jasny, konstruktywny i spokojny — stwarza atmosferę pełną powagi i odpowiedzialności — która nadaje szczególne znaczenie tej lekturze.

PO NOMINACJI FRANKFURTERA

Waszyngton, 13 1. (PAT) Podkomisja Senatu, powołana do wysłuchania opinii w sprawie mianowania Frankfurtera sędzią Sądu Najwyż. zastanawiała się nad kwestią, czy nominacja Żyda do Sądu Najwyższego może wywołać falę antysemityzmu w Stanach Zjednoczonych.

Senator Borah, powołując się na podstawowe zasady rządów amerykańskich, oświadczył, iż kwestia rasowa nie powinna być poruszana przez organ, pochodzący z Senatu.

Szereg osób, w tej liczbie demokrata King, dowodził, iż obecność Frankfurtera w Sadzie Najwyższym jest równocześnie błędem politycznym i społecznym.

LIGA MORSKA I KOLONIALNA NIE USTAJE W PRACY.

Z inicjatywy Okręgu L. M. K. zostały zorganizowane we Lwowie kursy dla działaczy i prelegentów z poszczególnych Oddziałów Okręgu Lwowskiego.

Kurs ten trwał trzy dni i był prowadzony pod fachowym zespołem wykładowców, a to: 1) Dra L. Michalskiego (wiceprezesa LMK. w Radomiu), 2) Prof. dra St. Niemczyckiego (prezesa Okręgu Lwowskiego LMK.), 3) Dypl. comer. A. H. Z. T. Koperskiego, 4) Prof. dra T. Seiferta, 5) Kierownika Biura Okręgu Lw. LMK. St. Sawickiego, 6) Kpt. Mar. Wrońskiego.

Nic dziwnego, że wykłady te z zakresu problemów morskich i kolonialnych, które odbywały się w Domu Stud. Akad. Medycyny Weterynaryjnej w godzinach wieczornych, — stały na wysokości zamierzonego zadania i dały słuchaczom, uczestnikom tego kursu (a tych było ponad 30) — dokładny pogląd na zagadnienia morsko-kolonialne.

Warto podkreślić z uznaniem, iż kierownictwo organiz., które spoczywało przez cały czas w doświadczonych rękach prezesa Okręgu Prof. dra St. Niemczyckiego i kierownika St. Sawickiego, wywiązało sie z nałożonego na siebie obowiązku należycie i sprawnie, a opieka i dogodne umieszczenie zamiejscowych uczestników, zacieśnia tylko i uzasadnia uznanie.

ULGI PRZY IMPORCIE ŚRODKÓW ŻYWNOŚCIOWYCH DO GRECJI

Grecki „Dziennik Urzędowy“ (Nr. 1.516/38) podaje do wiadomości, że import środków żywnościowych do Grecji będzie korzystał niezależnie od tego, czy dane państwo posiada układ handlowy z Grecją, ze stawek celnych najniższych, lub ze stawek oznaczonych w umowach handlowych.

Ogłoszenia urzędowe.

LICYTACJE.

I. Km. 302/38. Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Przemyślu I. rewiru Józef Ziemiański, mający kancelarię w Przemyślu, ul. Władycze 11 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 3 lutego 1939 o godz. 12-ej w Przemyślu, ul. Targowicy odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Kazimierza Lecha i tow., składających się z 28 tuzinów Polski Krawat Łódź, wedle konsygnacji Nr. 1219, 1 fortepianu mahoniowego, oszacowanych na łączną sumę zł. 1500. Ruchomości można oglądnąć w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Sprawa: Leszczków, Zakłady Przem. R. Żurowskiego. Biegłego sądowego Jana Kuźniara w Przemyślu, wzywa się o jawienie się w wyż oznaczonym czasie na miejscu czynności, celem oszacowania powyższych ruchomości. Wierzyciela wzywa się o dostarczenie niezbędnych środków przewozowych, celem przewiezienia zajętych ruchomości na plac targowy, pod rygorem niedokonania sprzedaży.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru I.
Przemyśl, 5 stycznia 1939. 128K

Km. 587/37. Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Nisku Mgr. Alfred Weinganten, mający kancelarię w Nisku, ul. Stefana Batorego Nr. 590 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 24 stycznia 1939 o godz. 12-tej w Stanach odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Zygmunta i Janiny Wandy Jezierskich, składających się z 4 kredensów dębowych, 12-tu foteli obitych skórą, szafy dębowej rzeźbionej, 2 waz porcelanowych, 2 kanap, jednego automobilu marki „Chrysler“, oszacowanych na łączną sumę zł. 12.310. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego.
Nisko, 9 stycznia 1939. 130K.

Km. 5/37. Obwieszczenie o drugiej licytacji nieruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Strzyżowie Stanisław Wojtyczko, mający kancelarię w Strzyżowie na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 4 kwietnia 1939 r. o godzinie 10-tej w Sądzie grodzkim w Strzyżowie sala Nr. 2 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Michaliny Józefy 2-ga imion Patryn ze Strzyżowa nieruchomości, a to całej realności obj. lwh. 537 i całej realności obj. lwh. 705 obydwu ks. gr. gm. kat. Strzyżów. Nieruchomość położona jest w Strzyżowie. Na nieruchomości stoi wybudowana kamienica jedno-piętrowa z poddaszem. Resztę nieruchomości stanowi ogród i pole orne. Nieruchomości mają urządzoną księgę gruntową przy Sądzie grodzkim w Strzyżowie. Nieruchomość obj. lwh. 705 i obj. lwh. 357 ks. gr. gm. kat. Strzyżów oszacowana została na sumę 22.706 zł., cena zaś wywołania wynosi 15.137 złotych 34 groszy. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 2.270 złotych 60 groszy. Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź w książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 cz. ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Strzyżowie sala Nr. 2.

Komornik Sądu Grodzkiego.
Strzyżów, 11 stycznia 1939. 135K

Km. 968/38. Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Horodence mający kancelarię w Sądzie grodzkim w Horodence, ul. Batorego Nr. 25 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 24 stycznia 1939 o godzinie 11-tej w Horodence odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Dra Dawida Kohna adw. w Horodence, składających się z 1 szafy z lustrem, 1 szafki nocnej, 1 maszyny do szycia, 1 radia trzy lampowego, 1 stolika pod radio, 1 sofy składanej, 1 kredensu, 1 kanapy, 1 szafy, 2 foteli ków, 1 biurka, 1 płaszcza bronzowego, 1 małego stolika, oszacowanych na łączną sumę 585 zł. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego.
Horodenka, 7 stycznia 1939. 137K

Km. 1136/38. Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Tłustem Antoni Pacławski, mający kancelarię w gmachu tut. Sądu, ul. Piłsudskiego Nr. 87 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 7 lutego 1939 o godz. 8-ej rano a) w Duninówce odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Janiny Blizińskiej w Duninówce itd. składających się z 1 kasztana i 1 kredensu, b) w Koniuszkach o godz. 8.30 rano 3 krów opasowych i 5 q koniczyny, c) w Tłustem mieście o godz. 10.30 rano 8 tatrów kamienia, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.700. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego.
Tłuste, 10 stycznia 1939. 134K

V. Km. 1675/38. Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego miejskiego we Lwowie Rewiru V. mający kancelarię we Lwowie, przy ul. Grodzickich l. 4 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 16 stycznia 1939 o godzinie 10-tej rano we Lwowie, ul. Kazimierza Wielkiego 17 odbędzie się pierwsza licytacja ruchomości, składających się z towarów bławatnych oszacowanych na sumę około 2.000 zł. tudzież V. Km. 1584/38 że w dniu 17 stycznia 1939 o godzinie 10.15 we Lwowie, przy ul. św. Marcina 22 odbędzie się pierwsza licytacja ruchomości, składających się z 8 maszyn do wyrobu grzebieni, trzech mniejszych maszyn, jednej prasy żelaznej, motoru siddmiokonnego, 4 transmisji, 15 pras, których wartość przed sprzedażą ustaloną zostanie. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego Miejskiego.
Rewiru V.
Lwów, 9 stycznia 1939. 139K

X. Km. 1019/38. Obwieszczenie. Komornik Sądu grodzkiego miejskiego we Lwowie, rewiru X. ogłasza, że w dniu 17 stycznia 1939 o godz. 10.30 odbędzie się egzekucyjna sprzedaż przez licytację publiczną ruchomości, należących do dłużnika w jego mieszkaniu — lokalu — we Lwowie, przy ul. Legionów 43, składających się z ruchomości, oszacowanych na łączną sumę 600 zł., które można oglądać w miejscu sprzedaży w dniu licytacji w czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego Miejskiego,
Rewiru X.
Lwów, 21 grudnia 1938. 138K

I. Km. 1521/38 i dalsze. Obwieszczenie o II. licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Stanisławowie I. rewiru Lucjan Fortuna, mający kancelarię w Stanisławowie, ul. Belwederska Nr. 5 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 26 stycznia 1939 o godz. 9-ej w Stanisławowie, ul. Sedelmajerowska Nr. 6 odbędzie się 2-ga licytacja ruchomości, należących do Abrahama i Berty Fischów, składających się z urządzenia domowego, zaś w Rynku Nr. 3 odbędzie się licytacja ruchomości Abrahama Fischa, składających się z różnych przyborów piśmiennych, oszacowanych na łączną sumę zł. 3.631 gr. 50. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru I.
Stanisławów, 10 stycznia 1939. 136K.

SPADKI.

A. 125/38. Ryfka z Randów Mehr zmarła dnia 6 marca 1938 w Nadwórnej, nie pozostawiając ostatniego rozporządzenia. Sądowi nie wiadomo czy pozostali dziedzice. Kuratorem spadku ustanawia się dr. Michała Starera z Nadwórnej. Kto zamierza zgłosić roszczenie do spadku winien o tym donieść Sądowi w ciągu jednego roku i wykazać swe prawa. Po upływie tego czasu wyda się spadek tym osobom, które wykażą swe prawa, ewentualnie spadek przypadnie Skarbowi Państwa.

Sąd Grodzki.
W Nadwórnej, 13 czerwca 1938. 131

UZNANIE ZA ZMARŁEGO.

I T. 71, 74, 76, 87/38. Edykt. Józefa Gabor z Szufnarowej, Piotr Władyka z Ropicy ruskiej, Andrzej Firlit z Rzepiennika biskupiego zaginęli w Ameryce, a Michał Brożyna z Łysej góry na wojnie. Wiadomości co do trzech pierwszych należy udzielić do roku, a co do ostatniego do 6 miesięcy.

Sąd Okręgowy.
W Jaśle, dnia 31 grudnia 1938. 132

I 2 T. 57/38. Edykt. Grzegorz Nos s. Piotra, urodzony 30 listopada 1900 w Zelechowie powiat. Kamionka strum. zaginął w roku 1918 jako żołnierz b. armii ukraińskiej. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się, aby o zaginionym uwiadomiono do 1 roku Sąd lub kuratora adw. Dr. Kruczkowskiego w Złoczowie.

Sąd Okręgowy Wydział I.
W Złoczowie, dnia 18 listopada 1938. 133

T. 127/38. Wasyl Hołodryga, syn Semena z Połowiec, jako żołnierz b. armii austr. zaginął bez wieści. Wydaje się ogólne wezwanie powiadomić o zaginionym Sąd do 10 kwietnia 1939.

Sąd Okręgowy.
Czortków, 2 listopada 1938. 140

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

Dyrekcja Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie, pl. Halicki 15, opierając się na Rozporządzeniu Prezydenta Rzpltej z dnia 27 października 1932 Nr. 94 poz. 812 Dz. U. R. P. ogłasza niniejszym, że: 1) Celem ściągnięcia zaległości i innych należności z długoterminowej pożyczki hipotecznej przez Bank wydanej odbędzie się w obecności delegata Dyrekcji licytacja publ. niżej podanej nieruchomości, 2) Licytacja odbędzie się przed notariuszem p. Drem Bolesławem Trzosem w jego kancelarii we Lwowie przy ul. Romanowicza L. 6 w niżej oznaczonym terminie. 3) Podstawą licytacji będą warunki licytacyjne, ustanowione Rozp. Prez. Rzpltej z 27/X. 1932 Nr. 94 poz. 812 Dz. U. R. P. 4) Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą licytacji i nabywca uzyska prawo własności, o ile te osoby najpóźniej na licytacji, a przed wezwaniem do czynienia postąpień nie wykażą, że wniosły pozew o zwolnienie całej nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały zawieszenie postępowania egzekucyjnego. 5) Akty postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Akcyjnym Banku Hipotecznym we Lwowie, pl. Halicki 15, codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godzinach od 9-tej do 13-tej, zaś w ostatnich trzech dniach przed terminem licytacyjnym w kancelarii wyżej wymienionego notariusza w godzinach urzędowych. 6) Zamierzający licytować mogą w ciągu ostatnich siedmiu dni przed licytacją oglądać nieruchomość codziennie od godziny 8-mej do 18-tej, z wyjątkiem niedziel i świąt. 7) W razie niedojścia do skutku sprzedaży dla braku licytantów druga i ostatnia sprzedaż od zniżonego szacunku odbędzie się bez powtórnego zawiadomienia, nie wcześniej jednak jak po upływie dwóch miesięcy od dnia pierwszej licytacji.

a) Przeznaczenie gospodarcze nieruchomości: Gospodarstwo rolne.

b) Miejsce położenia nieruchomości (gmina kat.) Stankowa, poczta Wierzchnia, pow. Kałusz.

c) Nazwisko dłużnika: Jadwiga Zofia 2 im. z hr. Dzieduszyckich zam. Hochtaublowa.

d) L. wyk. hip. oraz miejsce przechowania ks. grunt.: 1) whl. 1256, 2) whl. 1261. 3) whl. 1262, 4) whl. 1305, 5) whl. 1311 ks. gr. gm. kat. Stankowa, Sąd grodzki w Kałuszu.

e) Cena wywołania: ad 1) zł. 5.460, ad 2) zł. 10.395, ad 3) zł. 32.393, ad 4) zł. 756. ad 5) zł. 4.473.

f) Rękojmia: ad 1) zł. 400, ad 2) zł. 800, ad 3) zł. 2.400, ad 4) zł. 80, ad 5) zł. 320.

g) Termin licytacji 27 lutego 1939 godz. 10-ta.

Lwów, dnia 6 grudnia 1938. 118
AKCYJNY BANK HIPOTECZNY.

KOŁOMYJSKIE KOLEJE LOKALNE S. A. w likwidacji.

II. Ogłoszenie o otwarciu likwidacji Spółki.

XLV. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki Akcyjnej „Kołomyjskie Koleje Lokalne“ uchwaliło w dniu 6 grudnia 1938 otwarcie likwidacji Spółki z dniem 1 stycznia 1939 r. Wobec tego wzywa się wierzycieli Spółki do zgłoszenia ich wierzytelności do dnia 11 sierpnia 1939 r. w lokalu Spółki we Lwowie, ul. Jagiellońska 5—7.

LIKWIDATOROWIE. 103

Wydawca: Polska Agencja Telegraficzna. Redaktor Aleksander Wareński. Z drukarni „Słowa Polskiego“, Lwów, Zimorowicza 15.